

Kolika Je Cena Kopnenih Snaga

Author: [Dejan Anastasijevic](#)

Bombardovanje NATO-a nije uspelo da prisili Slobodana Milosevica da poklekne a srpske snage na Kosovu su se ukopale. Bilo kakav tip invazije kopnenih snaga NATO-a mora da racuna sa velikim zrtvama.

NATO-va kampanja bombardovanja protiv Srbije je usla u trecu nedelju, a Slobodan Milosevic je odbio bilo da se preda bilo da ustukne. Umesto toga on je preokrenuo napade NATO-a u svoju korist i ucvrstio svoju vlast u Srbiji, ocistio veliki deo Kosova od etnickog albanskog stanovnistva

ukljucujuci i sve vece gradove u pokrajini. Doslo je vreme da NATO razmotri sve alternativne planove koje su njegovi stratezi morali da razrade tokom meseci pre nego sto je zapocela ofanziva.

Iako to jos nije sluzbeno potvrđeno, jasno je da je u planu rasporedjivanje kopnenih snaga NATO-a na Kosovu bez srpskog pristanka. Izjave medjunarodnih drzavnika i sluzbenika NATO-a sugerisu da alijansa verje da ce srpske snage na Kosovu biti oslabljene u tolikoj meri posle jos nekoliko sedmica bombardovanja da ce snage NATO-a biti u stanju da udju na Kosovo a da ne naidju na veci otpor. Izgleda da se alijansa takodje nada ce do tog trenutka, reorganizovana i nanovo opremljana Oslobodilacka vojska Kosova biti sposobna da ucestvuje u akciji, i time umanji rizik za snage NATO-a.

Dakle izgleda da se planira ulazak NATO snaga, povlacenje srpskih snaga, i omogucavanje svim izbeglicama da se vrata kucama. Bez obzira da li bi formalno bilo nezavisno ili ne, Kosovo bi zapravo postalo protektorat NATO-a, dok bi za ono sto ostane od Srbije, u izolaciji i okruzenju, glavna preokupacija bila vidanje rana te ona ne bi mogla postati pretnja bilo kome od svojih suseda.

Ovaj scenario bi bio u redu sve dok su premise na kojima se zasniva tacne. Medjutim, to se sa sigurnoscu ne moze tvrditi. Upravo je rec o suprotnom. Sluzbenici NATO-a imaju prirodnu teznju da precenjaju ucinak vazdusne ofanzive protiv srpskih kopnenih snaga na Kosovu. U medjuvremenu, Milosevic je imao dovoljno vremena da izgradi i ojaca odbranu u pripremi za invazione snage.

Verovatno je da rezultati vazdusne kampanje NATO-a nisu ni priblizno tako dobri kao sto su predstavljeni u Briselu. Predstavnici NATO-a tvrde da su "degradirali i umanjili" borbenu moc srpske policije i vojske, ali do sada nisu uspeli da o tome pruzi dokaze.

Koliko je srpskih vojnika ubijeno i onesposobljeno? Koliko je oklopnih i artiljerijskih komada oruzja unisteno? Da li je jugoslovenska protivvazdusna odbrana jos uvek u stanju da deluje i ceka NATO-ve takticke avione da bi pocela da napada na manjim visinama? Do sada Brisel nije uspeo da pruzi jasne odgovore ni na jedno od ovih pitanja.

Postoje tri rute kojima bi NATO mogao da udje na Kosovo. Jedna ide preko planina koje su na granici sa Albanijom. Iako bi mogla da bude korisna za infiltriranje gerile i jedinica komandos, ova ruta nije prikladna za teska vozila zbog losih puteva.

Ostale dve rute idu preko Makedonije, jedna direktno na Kosovo preko Kacanicke klisure, a druga preko juzne Srbije, tako sto bi se uslo na Kosovo sa severa posto bi ono najpre bilo lucno zaobidjeno. Ukoliko bi se ove dve rute kombinovale, one bi omogucile NATO-u da opkoli srpske snage u klasicnom potezu kljesta.

Problem je sto se Milosevic za takav scenario priprema vec nekoliko meseci. Od kada su poceli razgovori u Rambujeu, on je gomilao snage duz ovih ruta, postavljao mine, i gradio utvrdjenja. Stavise, dodatno vreme

koje je potrebno da bi se okupila invaziona snaga NATO-a bi moglo biti iskorisceno kako bi se dovuklo pojacanje i izgradila jos jaca utvrdjenja. Novi napadi protiv protivvazdusne odbrane bi bili neophodni kako bi nebo iznad Kosova bilo bezbedno za takticke borbene avione i ofanzivne helikoptere.

Stavise, izbacivanje etnickih Albanaca tokom prve dve nedelje bombardovanja bilo je delom motivisano i strateskim razlozima. Time sto je uklonjeno potencijalno neprijateljsko stanovnistvo iz severnog i istocnog Kosova tacno kuda prolaze rute koje bi NATO morao da upotrebi - Milosevic je stvorio tampon zonu u kojoj njegove snage nece biti ometane gerilskim aktivnostima.

On je takodje obezbedio i logisticku podrsku lokalnih Srba, koji sada u policiji i vojsci vide jedinu zastitu protiv povratka svojih bivskih suseda. Time sto su ucestvovali u izbacivanjima i pljackanjima, lokalni Srbi su vezali svoju sudbinu za sudbinu Milosevicevic bezbednosnih snaga.

Prosle tri nedelje su takodje podigle moral Vojsci Jugoslavije. Nasuprot slici koji pokusava da oslika NATO o narastajucem otkazivanju lojalnosti i o dezerterstvu, vojska sada smatra da je konacno dosao njen trenutak.

Posle godina nemara i ponizavajućih poraza u Sloveniji, Hrvatskoj i Bosni, vojska smatra da je konacno umesana u casnu borbu, da brani otadzbinu protiv strane invazije - za razliku od kampanja protiv drugih naroda bivse Jugoslavije.

NATO-u treba priznati da je alijansa bila uspesna u unistavanju srpskih zaliha goriva. Mada ovo smanjuje Milosevicevu sposobnost da dovede pojacanje, mobilnost je od manjeg znacaja onima ciji je prvi zadatak da ostanu tu gde su.

Kada se sve ovo sabere, jasno je da mars NATO-a na Kosovo nece biti ni malo nalik setnji. Ovo ne znaci da Kosovo moze da preraste u novi Vijetnam, ali NATO mora da ocekuje produzen kopneni rat i da pretrpi velike zrtve.

Jedan od verovatnijih ishoda takvog sukoba bila bi i delimicna pobeda NATO-a, tako sto bi se linija fronta stabilizovala negde severno od Pristine. Ovo bi otvorilo put podeli prokrajine - sto ni Zapad ni Albanci ne smatraju prihvatljivim.

U uzavreloj atmosferi koju su potakli prizori kosovskih izbeglica i secanja na bosanski rat, cena rasporedjivanja kopnenih snaga NATO-a bi mogla lako biti zanemarena u ime etike. Posto ce ta cena biti placena u ljudskim zivotima, isplati se pogledati kolika je pre nego sto se cek potpise.

Dejan Anastasijevic je dopisnik Instituta za izvestavanje o ratu i miru.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Albania](#)
[Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kolika-je-cena-kopnenih-snaga>